

О Т Ч Е Т

на декана на Филологическия факултет за периода
ноември 2019 – ноември 2023 година

Уважаеми членове на Общото събрание на Филологическия факултет,
За деканското ръководство приключва един интензивен и неординарен мандат. Едва ли през ноември 2019 година, когато се проведе изборното Общо събрание и на което представих своите приоритетни задачи, можехме да предскажем събитията, които ще последват.

Най-непредвидимото и най-трудното започна през март 2020 г. с появата на коронавируса. Пандемията от COVID-19 завари неподготвени всички отрасли в държавата (а и в света), в това число и образованието. Убедено мога да твърдя, че висшето образование беше сред най-пряко засегнатите обществени сфери в Република България. При появата на коронавируса през март 2020 г. и при последвалите мерки властваха несигурността, страхът, липсата на визия, разбира се, и надеждата за бързо отшумяване на болестта. Постепенно свикнахме с мисълта, че кризата ще продължи дълго и че ни очакват мъчителни дни, в които няма да можем да работим в реална образователна и научна среда. Управлението и организацията на учебния процес се превърна в ежедневна, дори ежечасна задача, обвързана с регулярно тълкуване и прилагане на изменящите се министерски заповеди и разпоредби, както и със съобразяването с релевантните заповеди на Ректора на Пловдивския университет. След пълния локдаун учебният процес се възобнови, но в неприсъствен вариант. Може би не е срамно да си признаем, че през месеците март, април и май на 2020 година липсваше системност и унификация в дистанционното преподаване. Нямахме нито държавен, нито вътрешен алгоритъм, нямаше утвърдени електронни платформи, много колеги подхождаха индивидуално в работата си със студентите. Със сигурност останаха непроведени часове, средствата за пряка електронна комуникация се оказаха висока бариера за някои преподаватели, немалко от тях кореспондираха със студентите само чрез имейли. Вярно е, че всички се надяхахме, че нещата са до месец-два, че пандемията скоро ще приключи и ще може лесно да се навакса пропуснатото. Извънредната обстановка обаче продължи.

Въпреки трудностите стратегията на ръководството на Факултета беше при по-слабо рестриктивни нормативни формулировки или при липса

на изрични забрани да се осигури възможност за провеждане на занятия в традиционната присъствена форма. Именно по този начин ординарно протекоха лекциите и упражненията със студентите задочници през месеците август и септември 2020 г. В реални условия се проведеха всички писмени държавни изпити, защитите на дипломни работи на завършващите бакалаври и магистри, както и редовните кандидатстудентски изпити през юли 2020. С възможност за присъствено обучение стартира и учебната 2020 – 2021 година за редовните студенти и така продължи до средата на месец ноември, когато отново вратите на университетите бяха затворени. Този път обаче бяхме значително по-подготвени за неприсъствената форма на обучение.

Беше стеснен обхватът на препоръчаните платформи за дистанционно обучение и своевременно се осъществи регистрация на преподаватели и студенти с университетски акаунти. Бяха формулирани правила и необходими стъпки при провеждането на семестриалните изпити. Своевременно бяха оповестявани актуалните нормативни актове – решенията на Народното събрание, заповедите на министъра на здравеопазването, разпоредбите на ректора на Пловдивския университет и предлаганите от факултетното ръководство алгоритми за действие. Като цяло можем да се гордеем, че образователният цикъл във Филологическия факултет не беше прекъснат. Това се констатира и от направените два вътрешноуниверситетски одита. Колкото до ефективността, качеството и последствията от онлайн обучението, тук мненията ни не се различават съществено – дистанционната форма не може да замени естествения контакт със студентите.

В тежките пандемични условия факултетното ръководство продължи да изпълнява административните си задължения. Регулярно се провеждаха факултетни, декански и вътрешнодекански съвети, сбирки на редколегии и комисии, нямаше прекъсване на процедурите по научно израстване. Навреме бяха изплащани всички хонорари на преподавателите на граждански договор, допълнителните парични възнаграждения на служителите на основен и срочен трудов договор, финансовите стимули на преподавателите и на докторантите за научната им продукция. Ръководството на Факултета продължи да работи „на живо” и имаше готовност да реагира на всяка нова ситуация.

Иначе първият сериозен тест за новоизбрания декански екип се случи броени дни след неговия избор – през декември 2019 година приехме

експертна група по акредитация на професионално направление 2.1. Филология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки. Изготвеният по-късно от експертите доклад беше положителен, като въз основа на него процедурата бе финализирана с Решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства при НАОА от 05.02.2020 г., с което на ПУ "Паисий Хилендарски" се дава програмна акредитация на ПН 2.1. Филология за **13 специалности в ОКС "Бакалавър"** и **21 специалности в ОКС "Магистър"** с обща оценка **9.12** и срок на валидност 6 години. Капацитетът в направлението е следният: за **ОКС „бакалавър” – 2100 студенти**; за **ОКС „магистър” – 750 студенти**; общо за професионалното направление – **2850 студенти**.

През периода 28.09. – 30.09.2020 година се проведе присъствено работно посещение на експертна група за програмна акредитация на специалностите, по които Филологическият факултет обучава студенти в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... – 15 специалности в ОКС "Бакалавър" и 9 специалности в ОКС "Магистър". Процедурата беше финализирана с Решение на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности от 22.02.2021 г. (Протокол № 04), в което ПК дава програмна акредитация на Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ на основание обща оценка: 9,16 (девет цяло и шестнадесет стотни) и Обща словесна оценка „пълно съответствие“, съобразена с получената числова оценка. Уточнявам, че оценката е обща за всички специалности от професионално направление 1.3. в рамките на Пловдивския университет. Срокът на валидност на акредитацията е до следващата програмна акредитация съгласно чл. 81, ал. 2 на ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.

Подготвихме се и за акредитацията на програмите за обучение в ОНС "Доктор" по ПН 2.1. Филология. Ресорната Комисия по акредитационни процедури и контрол по качеството на обучение (КАПККО) извърши дейности по събиране и обработване на материали за изготвяне на необходимите по процедурата доклади и приложения за акредитиране на 12 докторски програми. Срещата с експертните групи, които бяха раздробени на четири на брой според профила на докторските програми, беше осъществена в дистанционна среда на 25.11.2021 г. Всички членове на експертните групи изразиха задоволство от организацията и начина на

протичането на процедурите. В свои протоколи № 11 (12.05.2022 г.) и № 12 (19.05.2022 г.) ПКХНИ обяви решения за даване на програмна акредитация на докторски програми в ПН 2.1. както следва:

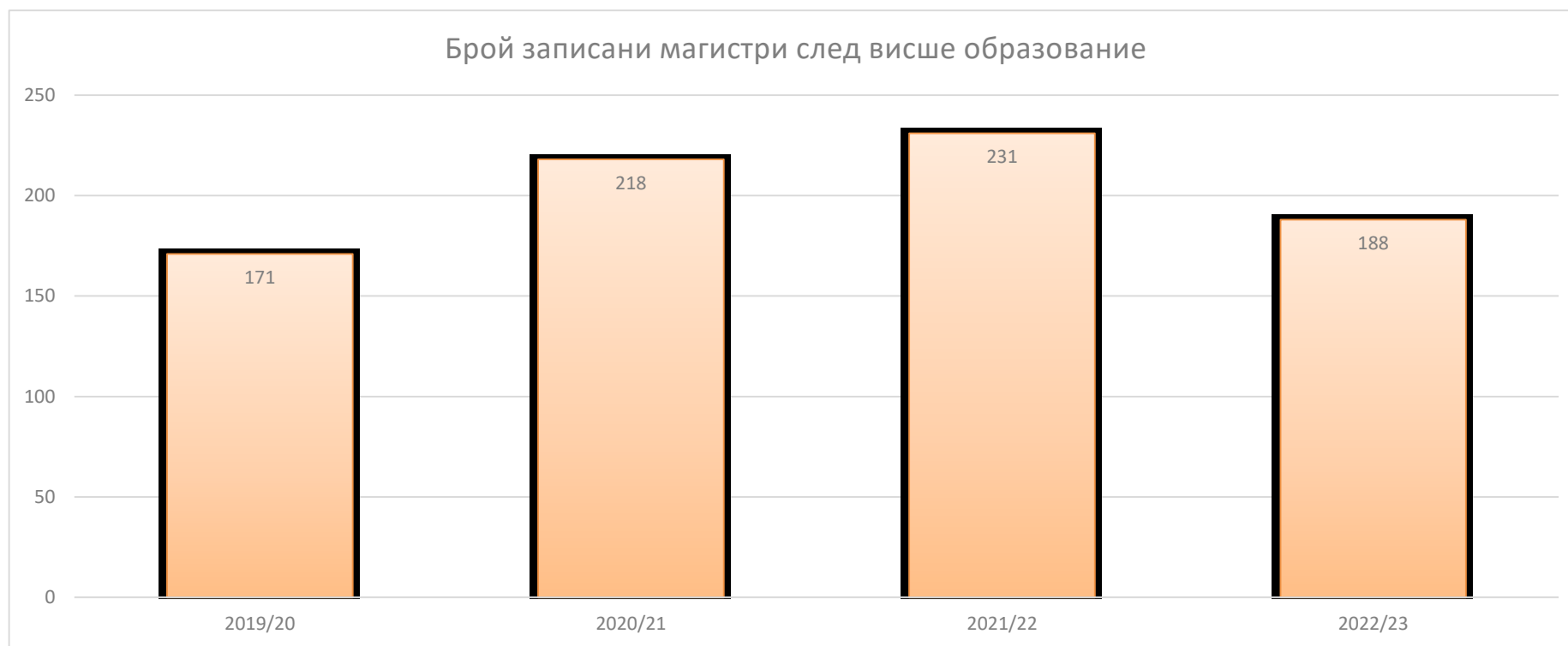
Докторска програма	Оценка	стара
„Англоезична литература” (АЕЛ)	9,11	9,10
„Антична и западноевропейска литература: сравнително литературознание” (АЗЕЛСЛ)	9,26	9,28
„Български език: историческа лингвистика” (БЕИЛ)	9,19	9,20
„Българска литература” (БЛ)	9,27	9,30
„Френскоезична литература” (ФЕЛ)	9,26	9,08
„Германски езици: Английски език” (ГЕАЕ)	8,68	8,34
„Общо и сравнително езиковедие” (ОСЕ)	9,24	9,24
„Руска литература” (РЛ)	8,95	9,22
„Романски езици” (РЕ)	9,18	9,06
„Съвременен български език” (СБЕ)	9,20	9,08
„Славянски езици” (СЕ)	9,17	9,22
„Славянски литератури” (СЛ)	9,15	9,18
„Теория и история на литературата” (ТИЛ)	9,11	9,18

През четирите години на мандата приоритетна задача на деканското ръководство беше **УСВОЯВАНЕТО НА ЗАЯВЕНИТЕ МЕСТА ЗА ПРИЕМ ПО ДЪРЖАВНА ПОРЪЧКА**. И в условията на COVID-19, и в нормални условия Филологическият факултет реализираше успешен прием на студенти (почти винаги над 100 %) в специалностите от двете професионални направления.

Академична година	2.1. Филология											
	Държавна поръчка						Платено					ОБЩО ПРИЕТИ
	Редовно обучение			Задочно обучение			Общо		Записани			
	План	Записани	% изпълнение	План	Записани	% изпълнение	Записани	% изпълнение	редовно	задочно	Общо	
2019/20	436	444	101.84	47	48	102.13	492	101.86	10	4	14	506
2020/21	415	419	100.96	25	27	108.00	446	101.36	19	18	37	483
2021/22	426	436	102.35	30	34	113.33	470	103.07	23	32	55	525
2022/23	440	435	98.86	35	42	120.00	477	100.42	18	11	29	506
2023/24	444	452	101.80	38	40	105.26	492	102.07	13	13	26	518

Академична година	1.3. Педагогика на обучението по ...											
	Държавна поръчка							Платено			ОБЩО ПРИЕТИ	
	Редовно обучение			Задочно обучение			Общо		Записани			
	План	Записани	% изпълнение	План	Записани	% изпълнение	Записани	% изпълнение	редовно	задочно	Общо	
2019/20	110	127	115.46	30	46	153.33	173	123.57	3	1	4	177
2020/21	127	150	118.11	45	64	142.22	214	124.42	1	0	1	215
2021/22	130	147	113.08	45	50	125.00	197	112.57	1	1	2	199
2022/23	130	140	107.69	45	47	104.44	187	106.86	0	6	6	193
2023/24	135	152	112.59	46	51	110.87	203	112.15	2	1	3	206

Академична година	Брой записани магистри след висше
2019/20	171
2020/21	218
2021/22	231
2022/23	188

Общият брой приети студенти в двете направления в ОКС „Бакалавър“ в числово изражение през последните пет години е следният:

2019 г. – **683** студенти

2020 г. – **698** студенти

2021 г. – **724** студенти

2022 г. – **699** студенти

2023 г. – **724** студенти

Внушителният брой на нашите студенти, учещи в няколко десетки специалности, безспорно ни радва, но с количеството възникват и редица проблеми. Няма да е преувеличено да се каже, че организацията и администрирането на **учебния процес** във факултет като Филологическия изправя всеки ръководител пред множество предизвикателства. Едни от тях са принципно зададени от спецификата на филологическото образование и по-конкретно от характера и количеството на специалностите, които се предлагат за обучение на студенти от факултета. Други се коренят в динамично променящата се социална и образователна среда в днешно време, която е двупосочно обвързана със съществуващите тенденции към повече или по-малко радикалните реформи, които в съвременния технологичен свят поредица от министерски ръководители от изпълнителната власт и представители на законодателната власт от последните десетина години са заложили като част от мащабния проект за преобразуване на училищната и университетската образователна система. А не на последно място – трети са провокирани от тежките световни кризи, породени от пандемията, войните и емигрантските вълни, накарали ни да преосмисляме не просто традиционните преподавателски практики, но и самите устои на човешкото ни съществуване.

Във Филологическия факултет на Пловдивския университет се обучават студенти в две професионални направления („Филология” и „Педагогика на обучението по...”). На практика общият брой на специалностите, по които се обучават студентите от Факултета, ако се имат предвид всички възможни съчетания между първи и втори чужд език в голяма част от бакалавърските и магистърските програми, е почти толкова, колкото е общият брой на специалностите във всички останали факултети взети заедно. Към момента във Филологическия факултет се предлага обучение в следните специалности:

2.1. Филология

Бакалавърски програми

- Българска филология (в две форми на обучение – редовна и задочна)
- Английска филология
- Френска филология
- Руска филология (в две форми на обучение – редовна и задочна)
- Приложна лингвистика (с *английски език, френски език, немски език и испански език* като първи чужд език и общо с *двадесет и три възможни комбинации* между първи и втори чужд език)
- Лингвистика с информационни технологии (с английски език като първи чужд език и общо със *седем възможни комбинации* между първи и втори чужд език)
- Лингвистика с маркетинг (с английски език като първи чужд език и общо със *седем възможни комбинации* между първи и втори чужд език)
- Лингвистика с бизнеса администрация (с английски език като първи чужд език и общо с *девет възможни комбинации* между първи и втори чужд език).

Магистърски програми (след завършено средно образование)

- Балканистика
- Славистика (с три първи езика – *чешки език, полски език и сръбски език*)

Магистърски програми (след завършена бакалавърска степен)

- Актуална българистика (в два профила)
- Актуална русистика (в два профила)
- Английска филология – лингвистика и превод
- Английска филология – превод и бизнес комуникация
- Езиково осигуряване и културни дейности в туризма (със засилено изучаване на *руски език / английски език / немски език / френски език / испански език / италиански език / китайски език / турски език*)
- Превод за европейските институции (с *два чужди езика*)

- Превод и интеркултурна комуникация
- Превод и интеркултурна комуникация (с два чужди езика)
- Приложна лингвистика с информационни технологии – *немски език / френски език / испански език / италиански език / руски език* (за специалисти)
- Приложна лингвистика с информационни технологии – *немски език / френски език / испански език / италиански език / руски език* (за неспециалисти)
- Приложна лингвистика с маркетинг – *немски език / френски език / испански език / италиански език / руски език* (за специалисти)
- Приложна лингвистика с маркетинг – *немски език / френски език / испански език / италиански език / руски език* (неспециалисти)
- Приложна лингвистика с бизнес администрация – *немски език / френски език / испански език / италиански език / руски език* (за специалисти)
- Приложна лингвистика с бизнес администрация – *немски език / френски език / испански език / италиански език / руски език* (неспециалисти)
- Медиевистика и културна история
- Културноисторическа славистика

1.3. Педагогика на обучението по...

Бакалавърски програми

- Български език и английски език
- Български език и испански език
- Български език и италиански език
- Български език и китайски език
- Български език и корейски език
- Български език и немски език
- Български език и новогръцки език
- Български език и руски език (в две форми на обучение – редовна и задочна)
- Български език и турски език
- Български език и френски език

- Български език и история (в две форми на обучение – редовна и задочна)
- Български език, гражданско образование и философия
- Английски език и културно наследство

Магистърски програми

- Английски език и методика (за специалисти)
- Английски език и методика (за неспециалисти)
- Английски език и методика за предучилищен и начален училищен етап
- Теория и практика на чуждоезиковото обучение – *испански език / немски език / френски език / италиански език / руски език* (за специалисти)
- Теория и практика на чуждоезиковото обучение – *испански език / немски език / френски език / руски език / италиански език* (за неспециалисти)
- Съвременни тенденции в обучението по български език и литература (5 – 12 клас)
- Методика на обучението по български език и литература (за неспециалисти)
- Методика на преподаването на руски език (за специалисти)
- Методика на преподаването на руски език (за неспециалисти)
- Методика на обучението по български език и литература в чуждоезикова среда (за неспециалисти) (от учебната 2023 – 2024 г.)

В числово изражение резултатът е **54** бакалавърски програми и **29** магистърски програми в професионално направление 2.1. Филология и **14** бакалавърски програми и **14** магистърски програми в направление 1.3. Педагогика на обучението по... Успешно беше възобновен приемът в бакалавърската специалност „Английски език и културно наследство“, открита беше нова магистърска специалност – „Методика на обучението по български език и литература в чуждоезикова среда“ (за неспециалисти).

Административното обезпечаване на обучението на студенти от толкова много специалности, предполагащи разнообразни конфигурации при разпределянето им по дисциплини, разделянето им на групи и обединяването им в потоци изисква, без преувеличение, ежедневна работа

на ръководство и административен персонал, както и на една част от преподавателския състав (ръководители на катедри, отговорници по сектори, членове на Комисията по учебна дейност, ръководители на магистърски програми). Това е свързано с изработването, обновяването и синхронизирането на учебните планове, изготвянето на годишни разпределения и учебни разписания, съобразяването със сравнително ограничените възможности на материалната база, насрочването и провеждането на семестриални и държавни изпити и т.н. Усилията тук не са сравними с нито един от останалите факултети в Университета. Като имаме предвид, че част от специалностите изискват привличането на преподаватели от други факултети на Пловдивския университет, както и от други образователни и научни институции, това налага и допълнителни усилия по преодоляване на трудности, свързани със съобразяването със спецификата и характера на образователни, научни и административни звена извън Филологическия факултет.

След края на извънредното положение, предизвикано от пандемията от COVID-19, когато се възстановиха обичайните преподавателски практики и начини на провеждане на учебни занятия, деканското ръководство беше изправено пред ново предизвикателство и трябваше да решава други казуси. Този път те бяха свързани с поредните изменения и допълнения в Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител”, приети в края на 2020 година, обнародвани в Държавен вестник в началото на февруари 2021 година и влизащи в сила за новоприетите студенти през кандидатстудентската кампания от 2021 г. Въпреки заявените в набързо и формално проведеното „обсъждане” с представители на академичната общност категорични съпротиви към проекта за изменение и допълнение на Наредбата, все пак МОН императивно наложи промени, които изискваха своевременна и адекватна реакция от страна на деканското ръководство. Променените параметри към специалностите, даващи квалификация „учител”, предвиждаха увеличение на аудиторните часове за дисциплините, включени в педагогическия блок, което неминуемо налагаше съкращения в хорариума на част от задължителните филологически дисциплини и отпадане на част от избираемите специализиращи дисциплини. Деканското ръководство изработи модел за преработването на учебните планове на специалностите, даващи квалификация „учител”, според който се запазваха всички задължителни и голяма част от избираемите филологически

дисциплини в досегашния им хорариум, и след интензивна работа на Комисията по учебна дейност бяха актуализирани през месец май 2021 г. 33 базови учебни плана, уреждащи обучението на общо 53 бакалавърски и магистърски специалности в двете направления. Независимо от крайно неблагоприятните за преподавателите по чисто филологическите дисциплини изменения в нормативната база, както и независимо от „натиска“ от страна на други факултети за по-сериозни съкращения в общия хорариум на филологическите специалности, деканското ръководство в този момент успя да защити своите преподаватели и да избегне реално очертаващата се опасност от това част от колегите да се окажат с непълни годишни нормативи.

В края на този мандат деканското ръководство успя до голяма степен да разреши и друг наболял проблем, свързан с организацията на учебния процес – липсата на синхронизация между учебните планове на специалностите с два чужди езика. През 2022 и 2023 година Комисията по учебна дейност работи по оптимизацията на учебния процес на специалностите *Приложна лингвистика (с английски, немски, френски и испански език като първи чужд)*, *Лингвистика с информационни технологии*, *Лингвистика с бизнес администрация*, *Лингвистика с маркетинг* и *Френска филология* и през месец май 2023 година актуализира техните учебни планове, така че от учебната 2023 – 2024 година вече може да очакваме значително облекчаване на усилията по формирането на потоци и провеждането на обучението по вторите езици синхронизирано между отделните специалности. Тук е мястото да изкажем и своите благодарности към преподавателите, включени в Комисията по учебна дейност, за отговорно и професионално свършената работа, както и към Организатора на учебния процес Валентина Атанасова, без които нямаше да успеем да се справим с трудностите и с предизвикателствата по организацията на учебния процес в нашия факултет.

Внушителен обем работа беше свършена в ресора **КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ**. Контролът и повишаването на качеството на образователния продукт във Филологическия факултет бяха сред основните ангажименти на Комисията по акредитационни процедури и контрол по качеството на обучение (КАПККО) и Комисията за атестиране на академичния състав (КААС).

I. Комисия по акредитационни процедури и контрол по качеството на обучение

Комисията по КАПККО към Филологическия факултет е утвърдена с решение на Факултетния съвет (Протокол № 216/27.01.2020 г.) в състав: доц. д-р Ани Кемалова, доц. д-р Даринка Дончева, гл. ас. д-р Таня Янкова, гл. ас. д-р Росица Декова, гл. ас. д-р Боряна Тенчева, гл. ас. д-р Марияна Карталова, гл. ас. д-р Здравко Дечев, гл. ас. д-р Енчо Тилев, гл. ас. д-р Красимира Танева, гл. ас. д-р Димитър Георгиев, ас. Веселина Койнакова, докторант Полина Петкова, студент Елка Петрова. Актуализирана по законосъобразност и целесъобразност с Решения на ФС от Протокол № 243 / 26.01.2023 г. в следния състав:

Председател: **доц. д-р Ани Иванова Кемалова**

Членове:

доц. д-р Даринка Дончева Дончева

гл. ас. д-р Таня Янкова Янкова

гл. ас. д-р Здравко Трифонов Дечев

гл. ас. д-р Росица Панайотова Декова

гл. ас. д-р Боряна Тенчева Тенчева

гл. ас. д-р Красимира Танева Танева

гл. ас. д-р Марияна Асенова Карталова

гл. ас. д-р Димитър Паунов Георгиев

гл. ас. д-р Енчо Тилев Тилев

преподавател Веселина Борисова Койнакова

преподавател Полина Николаева Петкова

Елка Петрова Петрова – докторант

Димана Димитрова Димитрова – студент

Комисията по акредитационни процедури и контрол по качеството на обучение работи по програма в две основни направления: **1. Акредитационни процедури; 2. Дейности по контрол и повишаване на качеството на образователния продукт.** За изпълнение на своите задължения през мандатния отчетен период Комисията е провела 9 заседания и 10 работни срещи за запознаване на членовете с предстоящата работа; разпределение на задачите и поставяне на срокове и отговорници; обсъждане на резултатите и набелязване на мерки за подобряването им. Протоколите от заседанията и работните срещи са налични в документацията на Комисията и са публикувани на сайта на Факултета.

Дейности по първото направление

Наред с перманентните си активности по това направление от дейността, която им е вменена, през отчетния период членовете на КАПККО бяха ангажирани в различни етапи от три акредитационни процедури, както и процедури по Следакредитационно наблюдение и контрол (САНК) по изпълнение на препоръки:

1. Финален етап от процедура за програмна акредитация на специалностите, по които ФФ обучава в ПН 2.1. Филология (стартирана в мандата на Комисия по качество и акредитация до 2019 г.).

- Деканското ръководство и КАПККО разгледаха получения доклад на ЕГ към Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства по процедура за акредитиране на ПН 2.1. Филология. Беше взето решение, че не се откриват съществени фактически несъответствия и не е възникнало основание за възражение, предвидено в Правилника за дейността на НАОА. Процедурата е финализирана с Решение на ПКХНИ при НАОА от 05.02.2020 г., с което на ПУ „Паисий Хилендарски“ се дава програмна акредитация на ПН 2.1. Филология за 13 специалности в ОКС „Бакалавър“ и 21 специалности в ОКС „Магистър“ с обща оценка **9.12** и срок на валидност **6 години**.

- Междувременно НАОА актуализира срока на валидност на акредитацията съобразно чл. 81. (2) от изменения ЗВО¹. Отраженият в Графика на НАОА срок беше обсъден от членовете на Комисията и бяха набелязани мерки за справяне с новото изискване на Агенцията.

- Беше променен и графикът за провеждане на процедурата по САНК, която НАОА отложи за началото на 2024 година. С оглед на вече събраната и подготвена информация по тази дейност КАПККО изразява мнение, че Факултетът трябва да се възползва максимално от разкрилата се възможност да извърши допълнителни дейности за още по-категорично изпълнение на препоръките, отправени в Решението на ПКХНИ, а именно:

а) Да се повиши броят на научните публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг. Срок: Постоянен.

¹Чл. 81 (2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2020 г.) Оценяването на едно и също професионално направление се извършва едновременно за всички висши училища по утвърден от Националната агенция за оценяване и акредитация график на всеки 4 години.

б) Да се осигури подходяща материална база за обучение по симултанен и консекутивен превод. Срок: до уч. 2022 – 2023 г.

в) Периодичните издания на Филологическия факултет да бъдат регистрирани в SCOPUS или Web of Science. Срок: Постоянен.

- След като НАОА наложи промяна в срока за изготвяне и внасяне на доклада самооценка по САНК, процедурата ще бъде финализирана в мандата на следващото деканско ръководство. Настоящият състав на КАПККО се ангажира да окаже цялото необходимо съдействие на своите бъдещи приемници.

2. Междинен и финален етап от процедура (стартирана в мандата на Комисия по качество и акредитация до 2019 г.) за програмна акредитация на специалностите, по които ФФ обучава в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... – 15 специалности в ОКС „Бакалавър“ и 9 специалности в ОКС „Магистър“.

- Подготовка на документация и обзорна презентация във връзка с работната програма за посещение на експертна група към Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности при НАОА по процедура за Програмна акредитация на професионално направление 1.3.

- Участие в представянето на ФФ пред ЕГ по време на нейното работно посещение, проведено се в периода 28.09. – 30.09.2020 г.

- Изготвяне и предоставяне на допълнителни материали и справки за актуалното състояние на Факултета, които бяха поискани от членове на ЕГ след периода на работното посещение.

- Деканското ръководство и КАПККО разгледаха получения доклад на ЕГ към ПКПНСД по процедура за акредитиране на ПН 1.3. „Педагогика на обучението по...“. Беше взето решение, че не се откриват съществени фактически несъответствия и не е възникнало основание за възражение, предвидено в правилника за дейността на НАОА.

- Процедурата беше финализирана с Решение на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности от 22.02.2021 г. (Протокол № 04), в което ПК дава програмна акредитация на Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ на основание обща оценка: **9,16** (девет цяло и шестнадесет стотни) и Обща словесна оценка в съответствие с получената числова „пълно съответствие“. Срокът на валидност на акредитацията е до следващата програмна

акредитация съгласно с чл. 81, ал. 2 на ЗВО и с Графика за акредитация на професионалните направления.

3. Цялостна подготовка и финализиране на процедура по САНК за докладване на изпълнение на препоръките, формулирани в Решение на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности във връзка с Програмна акредитация на ПН 1.3. Педагогика на обучението по...

- Във връзка с получено на 14.07.2023 г. в ПУ „Паисий Хилендарски” уведомително писмо (изх. № ОА-06-1571/11.07.2023 г.) от зам.-председателя на НАОА по САНК – проф. д.н.к. Мария Шнитер, за представяне на доклад за изпълнението на направените препоръки в рамките на следакредитационния период КАПККО изготви и представи пред членовете на ФС на ФФ за приемане доклад **самооценка** за изпълнение на следните препоръки, формулирани в по-горе цитираното Решение на ПКПНСД:

а) *Да се актуализират учебните планове, като в учебния план на магистърска програма „Съвременни тенденции в обучението по български език и литература (5 – 12 клас)“ във ФФ се изпълнят изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“. Срок: януари 2022 г.*

б) *Да се активизира научноизследователската и проектната дейност на студентите от професионалното направление. Срок: постоянен.*

В приетия с Решение № 5 на ФС на ФФ (Протокол 250/13.10.2023 г.) доклад **самооценка** КАПККО докладва следното:

По първата препоръка:

- ✓ Изготвянето и промяната на учебната документация на специалностите, по които ФФ обучава в ПН 1.3., са съобразени с нормативната база на Европейското пространство за висше образование, с националната, с институционалната и с вътрешнофакултетската². За изпълнение на формулираната в Протокол № 4/22.02.2021 г. на ПКПНСД препоръка 1, както и за оптимизиране на учебната документация в МП „Съвременни тенденции в обучението по български език и литература (5 – 12 клас)“, като взема под внимание актуалните изменения от 1 февруари

²(Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG); ЗВО; Наредби на МОН; Правилника за учебната дейност в ПУ; Регламент за разработване, приемане и актуализиране на учебната документация на ФФ, както и с основни документи от СУК и на Комисията по учебна дейност и планове към ФФ).

2021 г. в Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета с Постановление №289 на Министерския съвет от 2016 г., ФФ е извършил поредица от целенасочени дейности. В две от факултетните комисии (КУДП и КАПККО), както и в Катедра БЛТЛ са направени необходимите анализи и предложения за изменения в учебната документация, които са били приети в поредица от Решения на ФС на ФФ. Заместник-деканът по Акредитационни процедури и контрол по качеството на обучение докладва на 16.05.2022 г. пред Деканския съвет резултатите от проверките по изпълнение на препоръката. Деканското ръководство изразява мнение, че е направено необходимото за цялостното изпълнение на препоръката.

По втората препоръка:

- ✓ По традиция Филологическият факултет работи активно със своите обучаеми и им предоставя широки възможности за научна изява. Научноизследователската дейност на студентите от специалностите в ПН „Педагогика на обучението по...“ се осъществява в рамките на вътрешноинституционални, национални и международни проекти, форуми и инициативи, както и индивидуално – под ръководството на преподаватели от Факултета. ФФ се стреми да стимулира студентите за научна и творческа дейност, както и да събуди творческото им любопитство; да осигури нужната подкрепа и съдействие от всякакъв характер; да предоставя възможности за изява на обучаемите и да популяризира резултатите от техния труд. С оглед на конкретната препоръка, както и с трайното разбиране на Факултета за важността на интеграцията на обучаемите към научноизследователския процес, са извършени поредица от активности на различни равнища. В резултат на това се отчитат следните резултати, представени в табличен вид:

Участия в научни форуми (за предходния акредитационен период)	Участия в научни форуми (за периода на САНК)	Публикационна активност (за предходния акредитационен период)	Публикационна активност (за периода на САНК)
18	22 (ръст 22 %)	14	16 (ръст 14 %)

Трябва да се вземе предвид и фактът, че този ръст е постигнат само в ограничения период на САНК, а не за един цял акредитационен цикъл, което показва положителна тенденция.

Факултетът отчита, че трябва да насочи по-големи усилия за активизиране на проектната дейност на обучаемите в специалностите по ПН 1.3. Педагогика на обучението по.... Разбира се, това е в тясна обвързаност с цялостното повишаване на интереса на академичния състав на ФФ към реализирането на научноизследователски проекти. С оглед на постоянния срок на препоръката, както и съгласно с чл. 83 (5) от Правилника за устройството и дейността на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Филологическият факултет има траен ангажимент към стимулирането и подпомагането на обучаемите за научноизследователска и творческа дейност. КАПККО, единствено в рамките на своята компетенция и за целите на настоящия отчет, изразява мнение, че в тази насока все още има потенциал, който заслужава да бъде разгърнат, за да може да се изпълни в пълна мяра формулираната от ПКПНСД препоръка.

Докладът самооценка е утвърден от АС на ПУ на 30.10.2023 г.

4. Цялостна подготовка и финализиране на процедура за програмна акредитация на програми за обучение в ОНС „Доктор“ по ПН 2.1. Филология.

- КАПККО извърши дейности по събиране и обработване на материали за изготвяне на необходимите по процедурата доклади и приложения за акредитиране на 12 докторски програми: **Теория и история на литературата, Българска литература, Руска литература, Славянски литератури, Англоезична литература, Антична и западноевропейска литература: сравнително литературознание, Френскоезична литература, Общо и сравнително езикознание, Български език: историческа лингвистика, Съвременен български език, Славянски езици, Романски езици.**

- КАПККО изготви и предложи на ФС на ФФ за обсъждане и приемане **пакет от изискуема документация, включващ 24 доклада** (12 доклада самооценка и 12 доклада за изпълнение на задължителните препоръки на ПКХНИ от предходната акредитационна процедура) и придружаващите ги **заявления, справки и приложения, сред които и актуализиране на 12 квалификационни характеристики.** Решението на ФС за приемане на документацията по процедура за програмна акредитация на 12 ДП по ПН

2.1. (Протокол № 219/13.07.2020) е утвърдено от АС на ПУ на 20.07.2020 г. (Протокол № 10), което даде възможност за стартиране на процедурата чрез внасяне на необходимата документация в деловодството на ПКХНИ - НАОА (07.2020).

- Съобразно изпратената от НАОА работна програма и изискванията на разпоредбите във връзка с извънредната ситуация в Република България, породена от пандемията COVID 19, членовете на КАПККО участваха активно в организацията за провеждане на работни срещи с експертни групи по четири акредитационни процедури. Процедурите бяха осъществени в дистанционна среда на 25.11.2021 г. Въпреки затрудненията, породени от обективните обстоятелства, с които ръководството на Филологическия факултет трябваше да се съобрази, всички членове на експертните групи изразиха задоволство от организацията и протичането на процедурите, което е видно както от изготвения протокол, така и от наличния дигитален запис, който се съхранява в архива на Комисията.

- В свои протоколи № 11 (12.05.2022 г.) и № 12 (19.05.2022 г.) ПКХНИ обяви решения за даване на програмна акредитация на ДП в ПН 2.1. (вж. таблицата с оценки по-горе).

Срокът на акредитация на всички ДП е формулиран в протоколите на ПКХНИ по следния начин: *Определя срок на валидност на акредитацията до следващата програмна акредитация, съгласно чл. 81, ал. 2 на ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.*

Формулираните препоръки могат да бъдат обединени в няколко групи:

Препоръка	Отнася се за следните ДП:
<p>Да се увеличи участието на докторантите в проектната дейност на ПУ „Паисий Хилендарски“.</p> <p><i>Срок - постоянен /</i></p> <p>Да се увеличи публикационната активност на докторантите</p> <p><i>Срок - постоянен</i></p>	<p>АЕЛ, АЗЕЛСЛ, БЛ, ФЕЛ, ГЕАЕ, РЛ, СБЕ, СЕ, СЛ</p>
<p>Да се стимулира академичното израстване на нехабилитираните преподаватели.</p> <p><i>Срок до края на учебната 2022-2023 г./</i></p> <p>Да се увеличи броят на хабилитираните преподаватели/ Да се предприемат действия за</p>	<p>ОСЕ, АЕЛ, ФЕЛ, ГЕАЕ, РЛ, РЕ, СЕ, СЛ, ТИЛ</p>

Препоръка	Отнася се за следните ДП:
привличането и научното израстване на млади преподаватели. <i>Срок – постоянен</i>	
Да се увеличи участието на докторантите в международния академичен обмен. <i>Срок – постоянен</i>	АЗЕЛСЛ, БЕИЛ, БЛ, ФЕЛ, ГЕАЕ, РЛ, СЛ
Да се увеличи публикационната активност на преподавателския състав. <i>Срок – постоянен.</i>	ОСЕ, РЕ, ТИЛ
Да се работи за повишаване броя на докторантите през следващия отчетен период. <i>Срок – постоянен</i>	БЕИЛ, ТИЛ

Във връзка с предстоящите процедури по САНК за всички 13 действащи във Филологическия факултет докторски програми, които имат еднакъв срок на акредитация по смисъла на чл. 81 (2) от ЗВО, КАПККО е направила следния анализ на горепосочените данни:

- ✓ Открояват се два основни проблема при мнозинството от ДП: а) Профилът на академичния състав, който обезпечава обучението в съответната програма; б) Научноизследователската активност на обучаемите, като тук акцентът категорично пада върху проектната дейност (7 препоръки за участие в проекти към 2 за повишаване на публикационната активност).
- ✓ И двете препоръки са напълно изпълними, ако ръководството на Факултета продължи да прилага целенасочена политика в тези посоки. Проблемът с кадровото обезпечаване на обучението в ОНС "доктор" стои с особена острота в случаите, при които има опасност да загубим право за последваща акредитация при липса на хабилитирано лице по спецификата на програмата. Участието на докторантите в научноизследователски проекти, както беше отбелязано и за препоръката в двете ОКС в ПН 1.3., в огромна степен зависи от проектната активност на преподавателския състав. Инициативите на бъдещото деканско ръководство в това отношение трябва да бъдат още по-категорични, разнообразни и ефективни, за да може Факултетът да изпълни тази част от задължителните препоръки,

получени при проведените през изтеклия мандат процедури по програмна акредитация в ПН 2.1. и ПН 1.3.

5. Във връзка с предложенията, които НАОА направи за промени на методиката и процедурата за програмна акредитация, през месеците март и април 2023 г. КАПККО изготви и предостави на ресорния заместник-ректор обосновано становище. В него подробно бяха анализирани онези постановки, които по наше мнение биха могли да се оптимизират, за да се облекчат процедурите и/или да се избегнат неясноти и повторения в изискуемата информация.

Дейности по второто направление

Контролът върху качеството на образователния продукт, както и действията за неговото (на качеството) повишаване са постоянен и многопластов процес, който синергично включва активности в различни посоки на всички представители на заинтересованите групи (обучаеми, обучаващи, потребители на кадри и одитиращи органи). Работата на ресорните комисии, в чийто акцент е системата за управление на качеството, може да бъде обобщена в няколко области: Събиране на информация, анализ на събраните данни, предложения за коригиране на набелязаните слабости, контрол по изпълнение на предприетите мерки и, не на последно място по важност, представяне на цялата тази дейност в адекватен, всеобхватен и коректен вид пред одитиращите органи (НАОА, други външни одитори, Комисията по вътрешен одит при ПУ и други).

1. Анкетиране

- КАПККО провежда регулярно анкетиране на заинтересованите групи (обучаеми, обучаващи и потребители на кадри), както и обобщава данните, постъпили от всички катедри на ФФ. Попълнените анкети са налични в документацията на КАПККО. Направените анализи и обобщителни справки се представят на заинтересованите групи и се публикуват на специализирания сайт.

- Във връзка с получена препоръка при процедура по вътрешен одит на ФФ беше осигурен и електронен вариант за анкетиране на всички представители на заинтересованите групи, който е достъпен на сайта на Факултета. Според анализите, които КАПККО прави ежегодно, все още попълването на хартиен носител е по-продуктивно.

- От началото на отчетния период са въведени нови общоуниверситетски бланки (1-10), изготвени от Университетската комисия по управление на качеството на образователния продукт. По инициатива на преподаватели от ФФ представителят на Факултета в УКУКОП е направил предложения за оптимизиране и прецизиране на включените въпроси и методиката за анкетиране. Изразяваме надежда, че новото ректорско ръководство ще задържи фокуса си в тази посока.

- Според изискванията на СУК анкетирането се извършва по предварително изработен от КАПККО и публично оповестен на сайта на ФФ график.

Тук ще споменем само най-открояващите се препоръки на обучаемите:

- ✓ Желание за повече възможности за практическо обучение;
- ✓ Желание за повече възможности за работа в екип;
- ✓ Подобряване на материалната база;
- ✓ Подобряване на административното обслужване.

За целите на процедурите по атестиране на АС на ФФ КАПККО работи в тясно сътрудничество с Комисията по атестиране на АС и съобразява графика за анкетиране с подедения от Отдел УЧР график за атестиране. Резултатите, съдържащи лични данни и информация с чувствителен характер, са с ограничен достъп (съгласно Регламент /ЕС/ 2016/679).

2. Одитни процедури

- През отчетния период във Филологическия факултет бяха проведени 6 одитни процедури, назначени със заповеди на Ректора на ПУ, в които членовете на КАПККО, самостоятелно или съвместно с други комисии и/или цялото ръководство, взеха участие чрез събиране и/или обобщаване и презентация на изисканата от одитиращия орган информация:

Вид на одита	Предмет на одитиране	Дата на провеждане
Извънреден, вътрешен	изпитна сесия	юли, 2020 г.
Планов, вътрешен	ПН 1.3.	октомври, 2020 г.
Извънреден, вътрешен	изпитна сесия	март, 2021
Планов, вътрешен	ДП в ПН 2.1.	ноември, 2021 г.
Планов, вътрешен	МП в ПН 2.1.	октомври, 2022 г.

Резултатите от одитните процедури са докладвани от ресорните университетски комисии пред АС и са приети без забележки.

Заключението на УКВО по проведените планови вътрешни одити обобщено е следното:

➤ Преподавателите и служителите в отделните звена на Филологическия факултет са запознати с изискванията на документацията на СУК и с произтичащите от тях права, задължения и отговорности.

➤ Документацията по СУК, както и необходимите вътрешни правилници и правила за осъществяване на дейността на проверяваното звено, е на разположение на заинтересованите лица. На ангажираните в процесите лица е осигурен достъп до документираните процедури и вътрешните документи.

➤ По време на одитите не са констатирани пропуски и отклонения от изискванията на СУК.

➤ Мненията и предложенията на заинтересованите групи по отношение на организацията и качеството на учебния процес са надлежно документираны в доклади, анализи, отчети, протоколи, както и в подкрепящи писма, отзиви и други. Документацията е много добре систематизирана, а достъпът до нея от страна на одиторската комисия и от страна на други проверяващи органи – улеснен.

Във всички доклади за провеждане на процедури по вътрешен одит на ФФ са отбелязани и т.н. „зони за подобрене“. Комисията по КАПККО на свои заседания е разгледала посочените от одиторите предложения на принципа на SWOT-анализа и е докладвала резултатите. По всички препоръки, които деканското ръководство е приело за уместни, са предприети необходимите действия. Подробности по тези активности са налични в документацията на Комисията (протоколи, доклади, отчети, работни програми).

- През изтеклия управленски мандат КАПККО излъчи трима свои представители в **Университетската комисия за вътрешен одит** (доц. д-р Ани Кемалова, гл. ас. д-р Марияна Карталова, гл. ас. д-р Енчо Тилев), които са преминали специализирано обучение и след успешно полагане на изпит са сертифицирани за извършване на одитни процедури. В това си качество за отчетния мандатен период те са участвали (като членове или председатели на състави) в десетки одитни процедури на други факултети и

звена на ПУ „Паисий Хилендарски“, както и в изготвянето и оптимизирането на редица специализирани документи, част от СУК (въпросници, правилници, регламенти и други).

II. Комисия по атестиране на академичния състав

Атестирането на академичния състав е неизменна и много важна част от цялостната система за управление на качеството на образователния продукт, като имаме предвид основополагащото място на научния и на преподавателския квалитет на обучаващите за постигането на стратегическите цели на Факултета и Университета като цяло.

КААС за изтеклия отчетен период е сформирана по предложение на Декана на ФФ с Решение на ФС, №227/26.04.2021 г. и назначена със Заповед № Р33-1676/14.05.2021 г. в следния състав за срок от две години:

Председател: доц. д-р Ани Кемалова

Членове: 1. доц. д-р Витана Костадинова

2. доц. д-р Гергина Кръстева

3. доц. д-р Теофана Гайдарова

4. гл. ас. д-р Боряна Тенчева

5. гл. ас. д-р Димитрина Костадинова-Хамзе

6. гл. ас. д-р Иван Чолаков

7. гл. ас. д-р Людмила Минкова

Във връзка с чл. 57 от ЗВО и чл. 106 ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на Пловдивския университет, както и за оптимизиране на дейността си, КААС подготви следните документи:

- разработи и предложи за утвърждаване от ФС на ФФ изменения в Правилника за атестиране на академичния състав на ФФ, който беше приет с Решение на ФС 21, Протокол 228/29.06.2021 г.

- стандартизирани работни документи (писма за уведомление, указания за изготвяне на необходимите материали от атестираните лица и други), които да пояснят и облекчат процеса по провеждане на атестационните процедури за всички участници в него.

Комисията по атестиране на академичния състав на Филологическия факултет работи по утвърден годишен график и съгласно с разпоредбите на чл. 57 от ЗВО и чл. 106 ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на ПУ, както и Правилниците за ААС на ПУ и ФФ. Всички документи на КААС при ФФ се съхраняват в архива на Комисията. Поради наличието на

лични данни, както и на информация с чувствителен характер, част от архива не е публична съгласно с **Регламент (ЕС) 2016/679**.

За отчетния период КААС е провела 7 редовни заседания, на които са извършени 43 атестационни процедури. Със задоволство можем да отчетем, че всички те са завършили с положителна оценка за атестираните лица, което говори за високото качество на академичния състав на Факултета. В същото време КААС, в рамките на своите правомощия и съобразявайки се с мненията на катедрените състави и техните ръководители, формулира редица препоръки, което цели постигане на още по-добри показатели на кадровия профил във Филологическия факултет.

След изтичане на предвидения в Правилника за ААС двугодишен мандат ФС на ФФ утвърди предложението на декана на ФФ (Решение 28, Протокол 248/10.07.2023 г.) за състав на КААС през периода юли 2023 – юли 2025 г. само с една промяна по законосъобразност – гл. ас. д-р Божидара Бонева-Каменова на мястото на доц. д-р Витана Костадинова, която беше предложена и избрана за член на Контролния съвет на ПУ "Паисий Хилендарски". Цялата комисия по Атестиране на АС и лично нейният председател – доц. д-р Ани Кемалова, изказват сърдечната си благодарност към доц. Витана Костадинова за нейната компетентна, обективна и всеотдайна работа през изтеклия мандат.

За организацията, стимулирането и адекватното отчитане на **НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ** във Филологическия факултет основен принос имат ресорните зам.-декани доц. д-р Борян Янев и доц. д-р Красимира Чакърва и ръководената от тях факултетна комисия в състав (гласувана на ФС на ФФ с решение Протокол № 216 от 27.01.2020 г.):

Председател:

доц. д-р Борян Георгиев Янев

Членове:

проф. д.ф.н. Любка Петрова Липчева-Пранджева

проф. д.ф.н. Диана Петрова Иванова

доц. д-р Витана Костадинова Костадинова

доц. д-р Яна Атанасова Роулнад

гл. ас. д-р Соня Красимирова Александрова-Колева

доц. д-р Харун Харун Бекир

доц. д-р Лилия Драгомирова Иванова

гл. ас. д-р Атанаска Славчева Тошева
гл. ас. д-р Стансилава Петкова Илиева
гл. ас. д-р Милена Стоянова Видралска
Сема Джевждет Куцарова – докторант (понастоящем доктор)
Илия Иванов Точев – докторант
Марта Каменова Гърдева – студент
София Николова Николова – студент

През мандатния период доц. Б. Янев беше и член на Изпълнителния съвет (2019 – 2023 г.) на Фонд „Научни изследвания“ към Пловдивския университет.

Филологическият факултет е колектив от компетентни учени и преподаватели. Като най-голямо звено в ПУ „Паисий Хилендарски“ ФФ прилага амбициозни и прозрачни процеси за набиране на преподавателски персонал, както и за неговото академично и научно развитие.

Ръководството на Факултета е убедено, че преподавателят изпълнява съществена роля във формирането на продуктивен опит у студентите в направленията, в които се обучават. Преподавателят е фигурата, която допринася за натрупването на професионални знания, компетентности и практически умения, особено в професионално направление, подготвящо бъдещи филолози и учители.

В мандатния период научната дейност във Факултета премина плавно към държавните изисквания за припознаване на науката и академизма чрез регистрирането в НАЦИД и отчитането в световните бази данни Scopus и Web of Science.

В този смисъл на наукометрични изисквания научната дейност във Филологическия факултет може да се похвали с успешен мандат (2019 – 2023 г.) – особено по отношение на публикациите в световните бази данни.

Изследванията, традиционно провеждани във ФФ, са в следните основни области: *Фундаментални науки, Филология, Лингводидактика, Образование, Културно и историческо наследство, Социална, религиозна и етническа идентичност, Интеркултурен диалог, Прецедентика и аксиологичност*. Обективни индикатори за успешната научна дейност на преподавателите от Филологическия факултет са както високата публикационна активност, участията в национални и международни научни форуми, издадените монографии, специализациите в чужбина, обучението и ръководството на докторанти, така и значителният опит и компетенции в

управлението и разработването на изследователски и приложни проекти, финансирани от международни, национални и университетски програми.

През отчетения период се въведе и отчитането на публикации с SJR. За 2021 и 2022 г. статиите на колеги от ФФ с квантил (основно Q3 и Q4) възлизат на 18.

Научната и публикационната дейност на академичния състав на Филологическия факултет (монографии, студии, статии, учебници и доклади в научни конференции) **от 2019 г. до края на октомври 2023 г.** има значителни количествени измерения – общо **874** активности. Всички години от периода на мандата показват сравнително балансиран резултат, което говори за положителна устойчивост в научните изследвания, въпреки че голяма част от мандата премина в пандемията от Ковид 19. Очаквано най-голям количествен принос имат статиите – **527**, от които **70** в международните признати наукометрични бази данни.

Година	Вид научни публикации										Общ брой
	Монографии		Учебници		Учебни помагала		Студии		Статии		
	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	
2019	15	0	5	0	6	0	6	2	128	12	174
2020	13	2	4	0	6	0	13	1	121	30	190
2021	12	0	8	0	8	0	7	0	94	12	141
2022	10	0	8	0	10	0	4	0	114	16	162
Общ брой	50	2	25	0	30	0	30	3	457	70	667

Публикационната активност на академичния състав на ФФ е насочена както към високите научни постижения (**85** монографии и студии), така и към преподавателската дейност и обезпечаването на качествен учебен процес. Показателен в това отношение е значителният брой учебници и помагала (**63**) с високо качество и иновативност.

Броят публикации на един преподавател на първи ТД във Филологическия факултет през последните 4 години е **9,46**.

Публикационната активност на Факултета е достъпна в специализираната система за анализ на научната информация – САНИ, в която ФФ е представен най-пълно.

Научноизследователската дейност на преподавателите от Филологическия факултет има много добро числово изражение и с оглед на

публикации в чужбина – те заемат **34%** от общата публикационна дейност през изминалия мандат.

В съдържателно отношение научната публикационна дейност през периода показва богато тематично и жанрово разнообразие. Със значителен принос за публикационната дейност на АС е периодичното издание „Научни трудове на ПУ – Филология“. Поместените там материали са рецензирани и оценени от редакционна специализирана комисия, с което се гарантира високото качество на публикациите, които намират място в отделните томовете.

Доказателство за високото качество на научната продукция на членовете на ФФ са многобройните публикации в чужди издания. Добра практика във връзка със съвременните тенденции е публикуването в електронни издания.

Научноизследователската дейност е неделима част от професионалния ангажимент на всеки преподавател, която в значителна степен определя неговото академично равнище и компетентност. Показател за продуктивността и високото качество на научния продукт са високата публикационна активност, участията в национални и международни научни форуми и специализациите в чужбина.

Поделение НПД при ПУ подпомага подготовката на проекти чрез осигуряване на информация, консултантска помощ за попълване на документацията, предоставяне на необходимите документи от страна на ПУ. Чрез Отдела се реализира политиката на Университета за подпомагане на университетските екипи, разработващи научни и образователни проекти. Отделът ежегодно обявява конкурсни сесии за подаване на проектни предложения. Дейностите в тази насока са подпомогнати от автоматизирана система ПРОФИ, която обслужва и облекчава подаването, оценяването и отчитането на проектни предложения. Регламентът за приемане и сключване на договорите по одобрените проектни предложения е указан в Правилник за устройството и дейността на поделение НПД.

Популяризирането на изследователската активност и научната продукция на преподавателите във ФФ се извършва периодично на публични събития като:

- национални и международни конференции;
- семинари и кръгли маси;
- представяния на книги в рамките на и извън споменатите научни форуми;

- заседания на Фонд „Научни изследвания“, където се отчита информацията по Наредбата за научноизследователска дейност по ЗВО;
- както и при всички извънаудиторни дейности, организирани с цел разпространение на резултатите от реализираните научни проекти у нас и в чужбина.

През изминалия мандат бяха отчетени два етапа на Програмата „МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ“ (МУПД 1 и 2), която е добра практика за привличане и подкрепа на кариерното развитие на млади учени (МУ) и постдокторанти (ПД) в българските публични научни организации (НО) и държавни висши училища (ДВУ). Програмата е и в изпълнение на специфична цел 3 на Националната стратегия за развитието на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 (НСРНИ), а именно – привличане и задържане на талантиливи млади хора за научноизследователска работа и въвеждане на подкрепящи мерки, които да направят България активен участник в Европейското научноизследователско пространство (ЕНП). От страна на Филологическия факултет в програмата участваха 11 представители на МУ и ПД (като двама души бяха класирани на два от форматите на програмата).

Национална програма „Млади учени и постдокторанти“:

2020 г.

Енчо Тилев – ПД

Мария Панова – МУ

Георги Джумайов – МУ

2021 г.

Енчо Тилев – ПД

Александър Феодоров ПД

Десислава Димитрова – ПД

Мария Панова – МУ

Теодора Кашилска – МУ

Траяна Латева – МУ

Весела Ганева – МУ

2022 г.

Елка Петрова – МУ

Димитър Карамитев – МУ

Елица Миланова – ПД

Голяма част от курсовете и публичните лекции на УНИВЕРСИТЕТСКИЯ ЦЕНТЪР ЗА РАБОТА С МЛАДИ УЧЕНИ, ДОКТОРАНТИ И ПОСТДОКТОРАНТИ ACADEMIA IUVENTUTIS бяха с филологическа насоченост, в която активно участие взеха студенти, докторанти и преподаватели от Факултета.

Бяха организирани множество публични лекции на чуждестранни специалисти в областта на хуманитаристиката (по проекти, като Еразъм лектори, в рамките на филологически научни форуми) – от Великобритания, Германия, Русия, САЩ, Сърбия, Чехия, Полша, Гърция, Турция, Черна гора и др. (Галин Тиханов, Хана Гладкова, Христина Марку, Хюсеин Мевсим, Илияна Кръпова, Стефания Мердзимеки, Генчо Банев и пр.).

С общи усилия бе възстановен интересът към Германската служба за академичен обмен (ДААД) за финансиране на обучението и изследователската дейност, летните езикови курсове за български студенти, докторанти и университетски преподаватели. На 20.10.2021 г. (сряда) от 15.00 часа г-жа Жаклин Дибала, лектор на Германската служба за академичен обмен, представи онлайн програмата за финансиране на изследователска дейност, обучение и летни езикови курсове за български студенти, докторанти и университетски преподаватели.

Факултетът беше съорганизатор на два формата на инициативата на Студентския съвет в ПУ „Вечер на филологията“.

Филологическият факултет продължава да бъде активен участник в традиционните *Дни на науката* към СУБ – Пловдив, както и съорганизатор на *Европейска нощ на учените*.

Ползотворно беше сътрудничеството в областта на научноизследователската дейност с Българския културен институт „Дом Витгенщайн“ – Виена, със Славянския семинар в Университета „Алберт Лудвиг“, Фрайбург, и с Немско-българското дружество за насърчаване на отношенията между Германия и България. Съвместно с това дружество бяха организирани и проведени два научни форума: Българо-немският симпозиум „България и Германия: хоризонти на сътрудничество“ (Пловдив, 14 – 16.11.2019 г.) и Юбилейната конференция „25 години Немско-българско дружество за насърчаване на отношенията между Германия и България“ (Берлин, 30 октомври 2021 г.), в които взеха участие преподаватели и

докторанти от Катедрата по романистика и германистика и от Катедрата по български език.

В чуждоезиковите катедри се проведеха вечери на езиците и културите, както и различни конкурси за превод, фотография, рисунка, написване на есе.

Част от академичния състав на Филологическия факултет се включи в обучителни курсове в други направления, различни от хуманитарните. Такива са например обученията за сертифицирани одитори по ISO, за повишаване на дигиталните умения по проект ОМНИЯ, за работа със системата Антиплагиат.

През отчетния период ФФ придоби нов модерен сайт с много по-добри функционалности. Специално място в сайта заема рубриката **Дипломанти**, където може да се открие цялата информация за избор на тема, разработване и защита на дипломна работа. Публикувани са регламенти, указания, срокове, технически изисквания за текстовете, бланки и др. Включени са и два архивни корпуса, в които са поместени: анотационен каталог на всички защитени дипломни работи от 2016 година досега; виртуална библиотека с контролиран достъп до пълните текстове на анотираните дипломни проекти. Рубриката е разработена по Проект № ФП21-ФлФ-009, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ при ПУ „Паисий Хилендарски“ (2021/2022 г.).

През мандатния период във Филологическия факултет е отчетена значителна **ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ**, която е продължение на трайна положителна тенденция.

ГОДИНИ	БРОЙ УЧАСТИЯ В НАУЧНИ ПРОЕКТИ		ОБЩ БРОЙ
	НАЦИОНАЛНИ	МЕЖДУНАРОДНИ	
2019	4	14	18
2020	10	9	19
2021	4	17	21
2022	5	12	17
ОБЩО	23	52	75

Не без значение в това отношение е членството на редица преподаватели в международни редакционни колегии на престижни списания, регистрирани в SCOPUS, Web of Science, ERIH+, CEEOL, EBSCO и др., както и членството на организациите и на членовете на

изследователския състав в международни научни мрежи и/или научни дружества.

Преподавателите от Филологическия факултет имат немалък брой участия в национални (23) и в международни (52) проекти въпреки пандемията.

Споменатите числови стойности отразяват качеството на научната продукция, представена от академичния състав, осигуряващ обучението във Факултета, в *изключително положителна светлина*.

По своята тематична специфика проектната дейност на Филологическия факултет през периода традиционно е насочена към постигане на цели, свързани с дългосрочната стратегия на ПУ. Ето и представителна извадка за участия на преподаватели от Филологическия факултет в национални и международни проекти:

година	№ на проекта	Наименование на проекта	ръководител
2019	ФП19-ФЛФ-008	Мъжът и жената в славянския свят	Даринка Дончева Дончева
2019	КП-06-РУСИЯ-11	Новата фразеология в Нова Европа – руски и български свръхсловни неологизми в съвременното комуникативно пространство	Борян Янев
2019	КП-06-ОПР05/8	Пловдив – от мултикултурен и мултиезиков център на Източна Румелия до Европейска столица на културата	Борян Янев
2019	КП-06-РУСИЯ-12	Символика на руските и българските вербални текстове на културата	Юлиана Чакърва
2019	КП-06-МНФ/29	Ернст Теодор Амадеус Хофман в България	Светла Черпокова

година	№ на проекта	Наименование на проекта	ръководител
2020	КП06-МНФ-14	Научна конференция с международно участие „Паисиеви четения 2020“	Елена Гетова
2020	КП06-Русия-31	„Вербализация на културната памет: прецедентиката в тезауруса на младото поколение в Русия и България“	Надя Чернева
2021	2021-1-IE01-КА220-VET-000033351	Inter cultural hotel	Юлиана Чакърва
2021	МУ21-ФлФ-013	Ритъм и интонация в българското изречение	Петя Бъркалова
2021	ФП21-ФлФ-009	Филологически и методически предизвикателства в дипломния проект като индикатор за динамиката на научната колаборация в отношенията утвърден – млад изследовател	Ани Кемалова
2022	РД11-06-1320	Обаянието Е. Т. А. Хофман	Светла Черпокова
2022	ДСД-8	Национална научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“	Любка Липчева-Пранджева
2023	ФП23-ФлФ-008	Изготвяне на PR стратегия за комерсиализиране на филологическите изследвания в Пловдивския университет	Константин Куцаров

Основна цел в проектната дейност на колегиума е утвърждаването на Факултета като водещо хуманитарно звено с национално значение, базирана на знания и иновационни дейности. Стратегията и планираните дейности по нейното изпълнение се осъществяват в контекста на регионалните, националните и европейските приоритети. Организирането, поддържането и развиването на научноизследователската дейност на академичния състав е задача с първостепенно значение за Филологическия факултет. За целта Факултетът залага на:

- успешни изследвания в научни направления, традиционно силни за Факултета (Филология, Лингводидактика, Културология); създаване на условия за развитие, целево подпомагане, разгръщане и провеждане на научни изследвания и развойна дейност в актуални научни направления, ориентирани към съществени потребности на образованието, културата и обществото;

- създаване на механизми и отделяне на средства за подкрепа на участието на членове на академичния състав на ФФ в регионални, национални и международни програми и инициативи, стимулиране на създаването, развитието и включването в международни научни мрежи и формирането на интердисциплинарни факултетни екипи; активно приобщаване и стимулиране на студенти и докторанти за участие в научни изследвания, провеждани в приоритетни направления.

Реализирането на тези задачи е важна предпоставка за осигуряване на връзката между научната и образователната дейност и за внедряването на научните достижения в практиката.

Включително и с такава цел ежегодно се *организира форум „Наука“*, на който се извършва отчитане на договорите, финансирани от университетския ФНИ. Формата на тези форуми непрекъснато се развива и усъвършенства. Филологическият факултет се представя все по-успешно на въпросния форум – не само заради успешното отчитане на факултетните проекти, но и на успешни дейности по програмите за млади учени, постдокторанти и студенти.

Дейностите по проектната дейност във факултетите са подпомогнати от новата автоматизирана система *ПРОФИ*, която обслужва и облекчава подаването, оценяването и отчитането на проектни предложения.

Брой научни форуми, в които са участвали преподавателите на ОТД във Филологическия факултет:

Научни форуми (брой участия) межд./ нац.	2019	2020	2021	2022	Общо за периода
ФФ	32/69	32/33	46/57	46/130	156/ 289

Числовите данни от представената таблица показват високата мотивираност на преподавателите от Факултета да представят научните си постижения на национално и международно ниво.

За по-горното говори и високата цитируемост на разработките на нашите колеги.

- 2019 – **46 цитирания** в Sc/WoS / **256 цитирания** извън международните бази
- 2020 – **32 цитирания** в Sc/WoS / **212 цитирания** извън международните бази
- 2021 – **53 цитирания** в Sc/WoS / **163 цитирания** извън международните бази
- 2022 – **27 цитирания** в Sc/WoS / **264 цитирания** извън международните бази

Не изоставаше и **НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА НАШИТЕ ДОКТОРАНТИ И СТУДЕНТИ**. В периода 2019 – 2023 г. във Факултета има **36** новозачислени докторанти във всички акредитирани докторски програми. През същия период има **27** успешно защитени докторски тези. 87 % от отчислените докторанти са с право на защита. 8 от докторантите се обучават във форма, различна от редовната – 3 (в задочна форма) и 5 (на свободна докторантура).

За нуждите на докторантите във Факултета функционира специална комисия, която се занимава с различни въпроси, съпровождащи тяхното обучение: осигуряване на курсове, ориентационни срещи, подпомагане на обучения в други ВУЗ-ове в страната и чужбина, преразпределения на допълнителни средства от МОН за докторанти, класиране при участие в национални програми и др.

Съгл. протокол № 228 от 29.06.2021 година – Решение 28: Актуалният състав на Комисията е:

Председател:
проф. д.ф.н. Диана Петрова Иванова

Зам.-председател:
доц. д-р Борян Георгиев Янев

Членове:
доц. д-р Снежана Тодорова Цонева-Матюсън
доц. д-р Димитър Тодоров Кръстев
гл. ас. д-р Борислав Славов Борисов
ас. д-р Райна Василева Танчева – постдокторант
докт. Илия Точев (млад учен)

Относно публикационната активност на докторантите и студентите от бакалавърските и магистърските програми във Факултета може да се отбележи, че през отчетния период са отпечатани общо **94** научни статии на млади изследователи. Публикациите са в различни периодични издания (*Научни трудове на ПУ – Филология; Научни трудове на СУБ – Пловдив, Verba iuvenium, Филологически форум, Съвременна лингвистика, Български език, Дзяло, Vulgarica*) и сборници от научни форуми. Пет от статиите са в реферирани списания (*Езиков свят и Български език и литература*).

Брой публикации на докторанти и студенти

Година	Брой публикации (докторанти)	Брой публикации (студенти)	Общ брой публикации
2020	17	5	22
2021	17	6	23
2022	20	5	25
2023	11	13	24

И през четирите години Филологическият факултет и Лингвистичният клуб „Проф. Борис Симеонов“ бяха съорганизатори на традиционната Национална конференция за студенти и докторанти с международно участие, която се провеждаше дори в периода на Ковид пандемията, макар в хибриден формат (присъствен и дистанционен). В работата на всяко от изданията на форума се включиха голям брой студенти и докторанти от

българските висши училища, от ИБЕ и ИБЛ при БАН, както и от университети в Сърбия, Украйна и Гърция. Качеството на докладите и презентациите бе оценявано от арбитри – изтъкнати учени от различни ВУЗ. Най-голям брой участници имаше през юбилейната 2023 г., когато се проведе XXV-та национална конференция „Заветът на словото“, посветена на 50-годишнината от основаването на филологическите специалности в ПУ.

Брой участници и арбитри в Националната конференция за студенти и докторанти в Пловдив

Година	Брой участници	Брой арбитри
2020	53	15
2021	50	18
2022	54	24
2023	60	23

През 2019 г. излезе от печат първият брой на годишника *Verba iuvenium/Словото на младите*, включващ докладите на докторантите и на отличените студенти от Националната конференция през предходната година. От тогава досега са публикувани общо пет броя. Основната задача на редакторския екип е не само да удовлетвори изискванията за регулярност на изданието, но и да работи още по-усилено за повишаване на качеството на публикуваните текстове, съблюдавайки Европейския етичен кодекс за почтеност на научните изследвания (ALLEA).

От 2020 г. годишникът има собствен сайт (с версии на български и на английски език), в който са достъпни всички публикувани текстове (<https://blogs.uni-plovdiv.net/verba-iuvenium/>). Изданието е включено в Националния референтен списък на НАЦИД, предстои реферирането му и в СЕЕОЛ.

Освен в пловдивската научна конференция докторантите от ФФ взеха участие и в национални и международни форуми, организирани от други висши училища и научни организации: Юбилейна международна научна конференция „Филологията – традиция и предизвикателства в новата реалност“ (2021 г.); IX-та международна конференция на младите учени, организирана от Клуба на младите учени в СУБ – Пловдив (2022 г.); Климентови четения за млади изследователи в СУ (2022 г.); XVII национални филологически четения за студенти и докторанти в ЮЗУ (2023

г.) и др.

Активна беше и дейността на Лингвистичния клуб (ЛК) във Филологическия факултет през отчетния период. По време на пандемията бяха организирани дистанционно общо шест научни семинара по актуални и интересни теми, а през 2022 – 2023 г. четири присъствени лекции с лектори – членове на ЛК.

Широк интерес сред студентите и докторантите предизвика поредицата „Строители на българското езиковедие“, в рамките на която бяха проведени четири семинара, посветени съответно на акад. Юрдан Трифонов (2021 г.), възрожденския просветител Георги Миркович (март 2022 г.), автора на първия български синтаксис Атанас Илиев (ноември 2022 г.) и на проф. Мирослав Янакиев (2023 г.).

През май 2023 г. два пловдивски отбора от студенти първокурсници взеха участие в Третата национална олимпиада по езикова култура, проведена в СУ „Св. Климент Охридски“ и завоюваха второ и трето място в отборното класиране и второ място в индивидуалната надпревара (за Ива Георгиева, БФ).

Регулярно се провеждаха Олимпиадите по морфология с внушително число на участващите студенти. В разгара на пандемията, благодарение на положените усилия от организаторите, състезанието за 2021 година за първи път се проведе в онлайн формат.

С цел утвърждаване авторитета на Филологическия факултет в Пловдивския регион и в страната и с оглед подпомагане на приема и повишаване качеството на студентите във филологическите специалности на 01.02.2020 г. се проведе Национално състезание по български език и литература, в което участваха **320** зрелостници от всички краища на страната. През периода 2019 – 2023 година в редица градове от Южна България регулярно се провеждаше състезанието по руски език „Я знаток русского языка“, иницирано от д-р М. Стойкова и екип от катедра „Руска филология“.

При проектирането на рекламната дейност на Факултета отчитаме специфичните особености от резултатите от приема от предходната година. Стремяхме се да се ръководим от статистиката на пазара на кадри и възможностите за реализация на нашите студенти в страната. Във връзка с този факт се задълбочава необходимостта от поддържане на връзките на Факултета с бизнеса, като всяка година се увеличава и броят на работодателите, предлагащи форуми за онлайн-срещи и възможности за

контакти и реализация на нашите студенти още в процеса на следването им. В този дух продължава успешното ни сътрудничество от последните шест години с международната аутсорсинг компания „Телъс-Интернешънъл“.

През месец март всяка година (с изключение на ковидната 2021) регулярно организирахме и провеждахме тържествената промоция по дипломирането на абсолвентите.

В началото на отчетния период световната пандемия и последвалата криза, свързана с COVID-19, отправи сериозни предизвикателства на ежедневен ниво и към **МЕЖДУНАРОДНАТА ДЕЙНОСТ НА ФАКУЛТЕТА**. Въпреки сменящите се режими на пропускливост по границите, преминаването в дистанционни форми на обучение и академично общуване, Филологическият факултет запази и разшири интензивните си международни връзки както с цел обучение, така и с цел академично научно участие и представяне в интернационална среда.

По програма **Еразъм+** затвърдихме водещите си позиции в международния академичен и образователен обмен на ПУ, като продължихме да провеждаме селекционните си процедури за студентска и преподавателска мобилност по установен график. Въведохме механизми и процедури за оптимизиране на селекциите, които в началото бяха продиктувани от императива на обстоятелствата, но се доказаха на практика като удачни форми за създаване на електронен архив на студентските документи и отвориха възможности за щадящи времето ни практики. Също така тези „нововъведения“ внесоха по-голяма яснота и прозрачност при процедурите за избор на студенти и преподаватели за съответните категории мобилност. За отчетния период проведохме по график **всички**³ заложените процедури за селекции на студенти и преподаватели. Конкретната динамика на осъществените мобилности може да се проследи в табличен вид в Приложение 1. Тук ще отбележим само някои тенденции и ще зададем хоризонт за бъдещи действия.

След като студентската мобилност изгуби инерция, което се отрази в последните две академични години, се връщаме към нивата преди кризата. При последната селекция, проведена преди две седмици, успешно селектирахме 12 студенти за изходяща мобилност за пролетния семестър на настоящата академична година и в момента обучаваме 8 студенти от

³ Липсата на кандидати за пролетна селекция на СМ през април 2023 г. за наша радост не се превърна в тенденция.

чужбина. Факултетът продължава да привлича международен интерес с богатото си портфолио от езикови програми и готовността си за гъвкаво, интердисциплинарно сътрудничество с други факултети като ФИСН и ФИФ. Следва да се подчертае фактът, че по-голямата част от пристигащите за едносеместриално обучение по програмата „Еразъм+“ чуждестранни студенти продължават престоя си и през втория семестър, като се възползват от клаузите на междуинституционалните договори. За първи път придобихме някакъв опит в две студентски дейности – новите краткосрочни докторантски мобилности и установените от доста време входящи практики по Еразъм+. Бихме искали опитът по отношение на практиките на катедра „Германистика и романистика“ (от миналата година) и катедра „Русистика“ (от предходни години и извън Еразъм) да залегне в **по-ясно оповестена визия за привличане на практиканти от чужбина към ФФ** на ПУ, която да обхване и други звена на Факултета. Факултетът има актив и в изпращането на студенти по Еразъм стажантски програми. Ще отбележим двата стажа по Еразъм, проведени в ЦРЕК (Център за руски език и култура) на студенти от Италия и Румъния, които са в баланс на асиметрията, която все още констатираме в това направление.

Тук е мястото да се **отбележат усилията на координаторите** по международната дейност към катедрите във Факултета, както и на Международния отдел на университетско ниво не само с оглед на осигуряване на качествено обучение първоначално в “непривичен” формат за студентите, но и чисто в човешки план с подкрепа и логистика, която бе изключително необходима и неотложна в определени моменти през отчетния период. Дължим благодарности на университетско ниво към проф. Надя Чернева, доц. Борян Янев, Радосвета Манева, Цанка Ангелова, Димитър Карамитев и Анастасия Кехайова⁴ за осигуряването на институционалната рамка за успешните студентски мобилности в този период. Също така не можем да не отбележим членовете на Комисията по международна дейност към Факултета, които гъвкаво се адаптираха към промените в средата и създадоха условия Филологическият факултет да запази ритъма си на академичен обмен по програма Еразъм+. Особено активно практическо участие в обезпечаването на студентските мобилности имат: доц. Златороса Неделчева, доц. Веселка Ненкова, доц. Харун Бекир, гл. ас. д-р Елица Миланова, гл. ас. д-р Катерина Томова, ас. Маргарита

⁴ В първата година на отчетния период и на Яна Петрова и Кирил Иванов.

Куцарова, преп. Ваня Танева, преп. Магдалена Гогалчева и преп. Величка Гроздева За своевременното техническо обезпечаване на селекционните процедури благодарим на Татяна Динкова и Мария Гуждева.

Очертава се тенденция на засилен интерес от страна на входящите студенти към изучаването на български език и литература. Тук е неоченима подкрепата не само на координаторите в съответните катедри проф. Ваня Зидарова, доц. Мила Кръстева и гл.ас. д-р Ана Маринова, но и на колегите от Департамента за езикова и специализирана подготовка на чуждестранни студенти – доц. Красимира Чакърва и д-р Таня Нейчева – за успешното административно и образователно обезпечаване.

Филологическият факултет заема лидерска позиция при преподавателските мобилности по програма Еразъм+ с цел преподаване или обучение (Виж Приложение 1., Таблица 2). Във връзка с този вид мобилности е достойно за уважение желанието и готовността на нашите преподаватели да допринасят за учебния процес в институции в чужбина. Това, върху което се налага да поработим още, е по-активно да привличаме преподаватели от чужди университети, които да разширят образователния и академичния спектър в рамките на програма Еразъм+. Бележим известен напредък и вървим в правилната посока в това отношение.

За да бъдат **смислено активни** договорите на Филологическия факултет по Еразъм+ (Вж. Таблица 3.), е необходимо не само да се движим по нови „неотъпкани пътеки“ на обмен по дестинации, но и да генерираме дейност по цялата вертикала на възможностите за сътрудничество. В този смисъл сътрудничеството ни с Университета в Гьотинген е добър пример, защото има реципрочност както на студентско, така и на преподавателско равнище. Последната входяща преподавателска мобилност на колега литературовед например освен преподавателската дейност продължава и успешното научно сътрудничество между двете институции. Друг скорошен положителен пример е опитът с Университета в Букурещ, Румъния. След изходяща мобилност на лектори от ФФ приехме трима преподаватели за преподавателска дейност и обмен на административен опит в катедра „Руска филология“. Хоризонтът, към който се стремим, би могъл да се случи не само като студентска мобилност между двете институции, но и като колаборация или международен проект, тъй като вече бяха очертани области на споделен изследователски интерес между колегите.

По отношение на студентската и преподавателската мобилност **извън** **програма Еразъм+** сектор „Китаистика“ безспорно е водещият във Филологическия факултет. Отчитаме реализирани 4 езикови специализации от 11 месеца (или 22) за наши студенти, получили обучение в университети в Китай (Пекински университет за чуждестранни науки, Университет Фудан, Университет Джъдзян, Нанджински Университет) и 2 едномесечни специализации за културен обмен с Китай. Секторът се отличава и с многообразието от дейности, които включват 3 участия в методически школи за повишаване на квалификацията по преподаване на чужд език, участия в международни олимпиади и конкурси, както и „летни лагери“ по език.

Изключително плътна динамика на международна дейност на различни нива на сътрудничество реализира и катедра „Английска филология“. Например по програма „Фулбрайт“, наред с традиционното домакинство на информационни дни, бе осъществена докторантска специализация в Университета в Джорджтаун, Вашингтон, а гост-лектор от Университета Биола, Калифорния, проведе курсове за студенти бакалаври и предложи работен семинар за повишаване на преподавателската квалификация на колегиума. Отбелязването на 30-годишния юбилей на специалностите с английски език в ПУ бе съпътствано с гостувания на лектори от Великобритания, както и с дейности, ориентирани към извънаудиторната ангажираност на студентите и с видимост в публичното пространство извън Университета.

Стратегията за включване на студенти и ученици в интернационални прояви и присъствието им извън тесните университетски институционални рамки също са видими акценти в международната дейност на Филологическия факултет. Наши колеги ръководят екипи/отбори и участват в провеждането на международни олимпиади по лингвистика, организират събития, ориентирани към по-широка аудитория в областта на езиците и разнообразието на култури, заложен в образователната и научната дейност на Факултета, като същевременно организират извънаудиторна студентска дейност с международна ориентация. Като илюстрация тук може да послужи работата на сектор „Новогръцки език“ и на сектор „Китайски език“, които осигуряват обществено значимо онлайн присъствие на Филологическия факултет и на Пловдивския университет. Например инициативата за заснемане на видео „Ухан, ние сме с вас!“ заедно със студентите от специалностите с китайски език в ПУ и разпространяване на

видеото сред организациите на медиците в гр. Ухан през февруари 2020 г., поддържането на канал с видеоматериали от дейностите на Класна стая „Конфуций“ и студентите от ПУ в ТикТок и китайските платформи за мултимедийно споделяне, театралните прояви на студентите по новогръцки език и онлайн срещите, свързани със съвременно гръцко кино и литература.

Наред с разширяването на дейността (откъм различни езици) в областта на тестването на езикови компетентности в сътрудничество с **глобални партньори**, в което е безспорна заглугата на неуморния екип от колеги в TestDaF-Zentrum (Uni Plovdiv), през отчетния период колегите от катедра „Английска филология“ направиха първите стъпки за създаване на благоприятна среда за сътрудничество с Британски съвет в областта на утвърдените международни сертификати за владене на английски език (IELTS, FCE, CAE, CPE).

Една от новите инициативи, която предстои през ноември, е извънаудиторно практическо обучение на английски език по мениджмънт за студенти от специалности ЛБА и ЛМ на ФФ, което ще се проведе с представители на международна бизнес организация със седалище в Словакия. Към настоящия момент заявки за участие в обучението са подали 44 студенти, което е знак за мотивация и интерес, които се надяваме да продължим да развиваме и да създаваме **възможности международни бизнес организации да допринасят към обучителния ни процес**.

Академичната активност на нашите колеги във всички области на езикознанието и литературознанието допринесе за обогатяването на академичната среда във Факултета с участията на **над 30 гост-лектори**. Стъпката, която би следвало да продължим и утвърдим, е да имаме повече лектори от чужбина, които да изнасят цялостен учебен курс и в трите степени на висшето образование (бакалавър, магистър и доктор), които по възможност да се превърнат в дългосрочен ангажимент. Благоприятна среда за това дават корпусите от избираеми дисциплини на ниво бакалавър и магистър, както и изключително добре обмислената инфраструктура на Университетския център за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти, в който Филологическият факултет има съществен принос. Успешното привличане на чуждестранни учени от световен мащаб като лектори, пленарни докладчици в нашите научни форуми, участници в редакционните колегии на научните издания на Факултета, сътрудници в изследователски проекти безспорно е атестат за качествата както на

индивидуални професионалисти сред колегиума, така и за колективното ниво и престиж на ФФ в международен план.

През отчетния период студентите и преподавателите на ФФ продължиха заслужено да получават международни отличия от академичен и дипломатически характер. Като пример може да посочим отличията на Посолството и на Външно министерство на Република Чехия. Факултетът ще продължи традицията на тясно сътрудничество с различни чуждестранни културни институции, като се надяваме дейностите да стават все по-разнообразни и ориентирани към бъдещите поколения изследователи. Въпреки получените признания за заслуги преподавателите на Филологическия факултет продължават активно да търсят възможности за специализации в интернационална среда и да трупат международен опит. Освен горепосочените можем да добавим специализация в Университета в Женева със стипендия на Фонд „Кацарови“, както и участие в уебинари по методика и организация на учебния процес в дигитална среда на Фрайбургския университет.

Продължи работата и по международни изследователски проекти, свързани с академична мобилност. Тук може да посочим като пример работата по проект КП-06-Русия-11 с теренно изследване в Белград, Сърбия, през февруари 2020 г., осъществено на място. Във Филологическия факултет се работи по над 7 международни проекта в области като съпоставително литературознание и културознание, превод (различни езици), славистика, гръцки език и култура, китайски език и култура, руски език и култура, английски език и култура. Някои от проектите са описани в Приложение 2. В разнообразните дейности по проект „Живописна България – български живописни маршрути“ (Втори етап през периода 2019 – 2021) се включваха участници от Австрия, Германия, Гърция, Италия, Русия, Словения и Полша. От миналата академична година Филологическият факултет е партньор и в ННПБ „Българистиката в чужбина“. Колективната работа по този проект в екип с ФИФ създава благоприятна среда за зареждането с нова енергия на дълготрайните международни връзки на ФФ с институции в чужбина в областта на българистиката и вече дават видими резултати. Наред с продължаващата лекторската българистична „мисия“ на преподаватели от Филологическия факултет в задгранични университети – към момента в Хърватска, Чехия и Германия, дейностите в текущия проект чертаят едно по-мощно по обхват и стимулиращо в интелектуално

отношение бъдеще за международната видимост на българистиката изобщо и на тази във ФФ на ПУ в частност.

През отчетния период повече от половината преподаватели на Факултета са допринесли за научната програма в местни (проведени в Пловдив) форуми с международно участие. Имаме достойно представяне на Факултета в над десет национални форума с международно присъствие и в **над 30 международни форума в чужбина** – във Франция, Сърбия, Босна, Русия, Полша, Гърция, Италия, Унгария, Германия, Австрия, Армения, наред с други. Част от участията през отчетния период са в дистанционен режим. Някои от международните форуми в чужбина са описани в Приложение 3. Смятаме, че въпреки значителната инвестиция откъм време и финанси е важно академичният състав на Факултета да продължи да бъде видим и да става все по-ангажиран с участия в международни форуми в чужбина. Наред с изявите на утвърдени имена, особено ценни са инициативите, в които млади изследователи и докторанти придобиват опит от участията си в академични форуми в чужбина.

През изминалия период остана стабилен и **ФИНАНСОВИЯТ БАЛАНС** на Филологическия факултет. Когато беше налице бюджетен излишък, той биваше оползотворен чрез изплащане на допълнителни възнаграждение на преподавателите на трудов договор. В края на всяка учебна година бяха изплащани наднормените часове, като в това число влизаха и часовете за изпитани студенти по време на семестриални и държавни изпити, часовете за ръководство на докторанти и дипломанти, за рецензии на дипломни работи, за участие в изпитни комисии, както и за 60 часа по възлагане на писмени задачи на студентите за самоподготовка и контрол по тяхното изпълнение. Със средства на Факултета беше преустроен, обзаведен и модернизирал деканатът (стая 325), като беше обособено вътрешно помещение, което да се ползва за официален прием и за провеждане на заседания. Поне 10 кабинета и зали бяха оборудвани с климатици, други бяха преустроени и модернизирани. Предстои поставянето на климатици и в други работни кабинети. Факултетът изцяло е поел финансирането на Научните трудове, свързани с Паисиевите четения, изцяло или частично беше обезпечено отпечатването на юбилейни или периодични сборници и списания, бяха материално и парично подпомогнати научните и образователните факултетни мероприятия. На

практика не получи отказ нито едно разумно желание за техническо оборудване, за материали и консумативи, за командировки.

След трикратното през 2023 година повишение на работните заплати на преподавателите, след гласуването от Академичния съвет увеличение на хонорарните възнаграждения, след увеличените с минимум 60 часа наднормени възнаграждения и ежегодното отпускането на т.нар. тринадесета заплата към момента бюджетният излишък на Факултета се стопи – нещо, за което многократно предупреждавах на деканските съвети, а и на други форуми. В това обстоятелство няма нищо драматично – все пак най-благоприятно е ежемесечното получаване на увеличените заплати. Добрата новина е, че Филологическият факултет разполага със свой собствен стабилен финансов резерв на база отчисления от магистърски програми.

Последната година от четиригодишния мандат премина под знака на честванията на 50 години от основаването на първите филологически специалности в Пловдивския университет. С активното съдействие на ръководителите на осемте катедри и на по-голямата част от личния състав бяха организирани десетки научни, образователни, културни и състезателни мероприятия. Кулминация на всички прояви беше денят 15 юни 2023 г., когато в Кукления театър на град Пловдив се състоя официалното тържество, на което бяха поканени, почетени и удостоени със статуетки, плакети и грамоти всички досегашни преподаватели и служители на Факултета. Същата вечер се състоя и празничен бал в ресторант „Санкт Петербург“. Под знака на 50 години филология се проведе и концертът на джаз певицата Мирослава Кацарова.

В края на четиригодишния си мандат искам да изкажа специални благодарности на петимата зам.-декани на Факултета (в това число и доц. Б. Янев), на научния секретар по международно сътрудничество и академична мобилност, на ръководителите на осемте катедри, на административния персонал. Твърдя убедено, че през изминалите години работихме с взаимно уважение, отговорно и коректно. Специално искам да благодаря на главните редактори и на техните екипи от факултетните издания: сборника „Научни трудове“, списанието „Славянски диалози“, годишника на Националната научна конференция за студенти и докторанти „Verba iuvenium“. Благодарности и за ръководителите на магистърски програми, чиято ежедневна ангажираност през учебната година често остава незабелязана. И не на последно място – много дължим на всички наши докторанти и

студенти, които оказваха безвъзмездна, съпричастна и всеотдайна помощ при организирането на многобройните факултетни мероприятия.

Констатирайки постигнатите успехи и натрупания академичен опит, ние – преподавателите, служителите, докторантите и студентите на Филологическият факултет, можем да погледнем със самочувствие и с оптимизъм към новите предизвикателства на висшето образование. Бъдете сигурни, че те няма да бъдат малко.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1. АКАДЕМИЧНА МОБИЛНОСТ В ТАБЛИЦИ**Таблица 1. Студентска мобилност**

Категория/академична година	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Изходяща студентска мобилност с цел обучение	(12) Гент, Дрезден, Валядолид, Болоня, Милано, Крагуевац, Истанбул	(12) Дрезден, Овиедо, Болоня, Лисабон, Валядолид	(9) Гент, Дрезден, Лисабон, Будапеща	(8) Гьотинген, Дрезден, Овиедо, Болоня, Милано, Будапеща
Изходяща студентска мобилност с цел практика	(3) Австрия, Италия, Гърция	(1) Гърция	(9) Северна Македония, Полша	(1) Италия
Входяща студентска мобилност с цел обучение	(9) Чехия, Гърция, Литва, Франция, Италия, Турция	(5) Испания, Латвия, Турция, Португалия	(4) Гърция, Германия, Франция	(6) Италия, Португалия, Чехия, Испания, Гърция
Входяща студентска мобилност с цел практика	(0)	(0)	(0)	(1) Испания
Входяща краткосрочна докторантска мобилност	неприложимо	неприложимо	неприложимо	(1) Будапеща

Таблица 2. Преподавателска мобилност

Категория/академична година	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Изходяща преподавателска мобилност преподаване (от ФФ в чужбина)	(2) 0 по Еразъм 2 по други	(4) 1 Еразъм 3 други	(16) 12 Еразъм 4 други	(22) 18 Еразъм 4 други
Изходяща преподавателска мобилност обучение/изследвания (от ФФ в чужбина)	(0)	(3) По Еразъм	(12) По Еразъм	(10) 7 Еразъм 3 други
Входяща преподавателска мобилност /гост-лектори от чужбина във ФФ на ПУ	(6) 4 по Еразъм + 2 по други програми	(0)	(7) 3 Еразъм 4 други	(9) 7 Еразъм 2 други
Входяща изследователска мобилност / гост-изследователи във ФФ на ПУ	(0)	(2) Извън Еразъм	(2) 1 Еразъм 1 друга	(3) 1 Еразъм 2 други

Забележка: в отчитането на бройките са залегнали само тези, които са свързани с физическо присъствие на гост-лекторите в чужбина или в ПУ съответно към 01.10.2023 г. В дистанционна форма броят на гост-лекторите с цел преподаване е по-висок.

Таблица 3. Активни договори

Академична година/категория	Общ брой	Активни	Нови
2019/2020	-	(17)	-
2020/2021	-	(14)	-
2021/2022	(58)	(17)	(2)
2022/2023	(57)	(21)	(2)

Забележка: За първите две години на отчетния период не сме засичали динамиката на общия брой договори, а нови не са сключвани в годините на пандемията. „Активни“ означава договори, по които има осъществена дейност независимо от какъв вид през съответната академична година.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2. ИЗВАДКА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ

- Международен научен проект Analysing Political Catchwords, участници от СУ и ПУ, партньори от Великобритания, Кипър, Йордания (2023-2025)
- ННПБ „Българистиката в чужбина“, основни участници от страна на ПУ ФФ и ФИФ (2022-2025)
- Международен проект: Живописна България – български живописни маршрути, Втори етап (2019 - 2021)
- Международен проект “Шепот на мостове”, България – Белгия 2020, ISBN 978-619-7522-33-4.
- Международен проект CU TENDA – STORIES, IMAGES AND SOUNDS ON THE MOVE, съфинансиран от програма „Творческа Европа” на Европейския съюз, с участници от България, Румъния, Италия и Северна Македония.
- Южните и източните славяни: многообразие и взаимодействие на писмените култури XI-XX век – ERA NET PLUS RUS. (1 юни 2018–1 септември 2020) в рамките на Хоризонт 2020
- МИГРАЦИЯ НА ТЕКСТОВЕТЕ В КУЛТУРНОТО ПРОСТРАНСТВО НА SLAVIA ORTHODOXA, разработван съвместно от СУ „Св. Климент Охридски“ и Петербургския университет, по програмата на Фонд „Научни изследвания“ за двустранно сътрудничество между България и Русия (Договор № ДНТС/Русия 02/13 от 15 юни 2018 г.)
- Международен проект КП- 06- Русия 11 за проучване на неофразеологията на руския и българския език
- Международен проект КП- 06- Русия 12 за създаване на речник на символите на българския и руския език

ПРИЛОЖЕНИЕ 3. ИЗВАДКА МЕЖДУНАРОДНИ КОНФЕРЕНЦИИ В ЧУЖБИНА

- Международна научно-практическа конференция, посветена на 60-г. от присвояване на университета на името *В. Я. Брюсов*. Държавен университет „В. Я. Брюсов“, Ереван, Армения, 13-14.12. 2022;
- Международна конференция на Европейското дружество на англицистите, 16th ESSE Conference, проведена в Майнц, Германия 28.08-02.09. 2022;
- Международна конференция VII Jornadas Sicilianas de Estudios Hispánicos y del Mediterráneo Personajes, Discursos y Frases Célebres, проведена на 10,11 и 12. 05. 2021 в Рим, Италия;
- Международна конференция 70 años de estudios de culturas, lenguas y literaturas románicas en la Universidad de Sarajevo, 3-4.12.2021, Университет на Сараево, Босна;
- 12th International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2020), 15-17 май, 2020, Марсилия, Франция (дистанционно);
- Doctoral Symposium European Society for the Study of English (ESSE) 1-2 09. 2020 (дистанционно)
- 5th International e-Conference on Studies in Humanities and Social Sciences 5IeCSHSS 24-28 June 2020 Белград, Сърбия (дистанционно);
- International Colloquium Time and Culture in Linguistic and Literary Discourse organized by the Institute of Foreign Languages, Moscow City University, 17 December, 2020 (дистанционно);
- Международната научна конференция „Българистиката - нейните минали, настоящи и бъдещи измерения. Биографии, кръгове, институции“, която се проведе на 18-19 ноември 2019 година в Познан, Полша. (присъствено);
- 4-ти Конгрес на неоелинистите от Балканските страни („Елинизъмът на Балканите – двупосочни връзки. Език, история, литература, култура. 1453-2019), Тракийски университет „Демокрит“, Комотини, Гърция (22-24.11.2019) (присъствено);
- Международен онлайн конгрес на тема „Никос Казандзакис – от безкрайния свят до „двора“ на творчеството“ (23-24.10.2020) на Тракийски университет „Демокрит“ – гр. Комотини – Гърция (дистанционно);
- БЪЛГАРИСТИЧНИ ЧЕТЕНИЯ – СЕГЕД 2019. Международна научна конференция Сегед, Унгария, 13–14 юни 2019 г. (присъствено);
- Немски като чужд език и онлайн обучение Internationaler FaDaF-Austausch „Unter uns“ (12. 12. 2020) – Университет Гьотинген (дистанционно);
- Кръгла маса за изучаването и преподаването на сръбски език в университетите по света, 49-ти Сбор на славистите в Белградски университет, Филологически факултет, 1-21 септември 2019 г. (присъствено);
- 58 Скуп слависта Србије, 08-07.02.2020, Белградски университет (присъствено);
- Международна научна конференция Познан, Полша, „Wułgarystyka – jej dawny, współczesny i przyszły wymiar. Biografie, kręgi, instytucje.“ 18-19.11.2019 г. (присъствено);
- Международна научна конференция, организирана от Комисията по социолингвистика към Международния комитет на славистите, на тема "Поколението на интернет", Риека, Хърватия, 5 - 7 септември 2019 г. (присъствено);
- Международна интердисциплинарна конференция за студенти и докторанти „ТРАНСФОРМАЦИИ. Посветена на 30-та годишнина от падането на Берлинската стена“. 04.12. – 06.12.2019. Български културен институт „Дом Витгенщайн“ във Виена, Parkgasse 18, A-1030 Wien. – Виена, Австрия. Присъствена форма: Български

културен институт „Дом Витгенщайн“ във Виена, Австрия. - 4 участия от страна на ФФ като организатори и докладчици;

- Международна интердисциплинарна конференция за студенти и докторанти „ИЗОЛАЦИЯ И ГЛОБАЛИЗАЦИЯ. В отговор на актуалната световна ситуация“, 02.12. – 04.12.2020, Български културен институт „Дом Витгенщайн“ във Виена, Parkgasse 18, A-1030 Wien. Провеждане в електронна среда – в платформа Zoom;
- Международна конференция: «Идиот», но не только – творчество Достоевского и его контексты. Nicht nur „Der Idiot“ – Dostojewskijs Werk und seine Kontexte. Göttingen, 25. 10. – 26. 10. 2019 (дистанционно).